
Σύντομος ἔκθεσις τῆς γεωγραφίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν.

Πρὸς ἀκριβῆ κατάληψιν τῶν συμβάντων, ὅσα δι-
γεῖται ἡ ἰσορία, δὲν ἐξαρκεῖ μόνον νὰ ἔχωμεν γενικὴν
περίληψιν τῶν ἐπαρχιῶν, πολιτειῶν καὶ τόπων, καθ'
ὧς συνέβησαν τὰ ἰσορέμενα, ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθω-
μεν καὶ τὴν θέσιν αὐτῶν καὶ μορφήν κατὰ τε τὰς πα-
λαιὰς καὶ νεωτέρας χρόνους, καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐξεύρω-
μεν τὰς παλαιὰς καὶ νεωτέρας σημασίας ἐνὸς καὶ τῆ
αὐτῆ τόπου, εἰάν θέλωμεν νὰ λάβωμεν ἀκριβεστάτην
γνώσιν τῶν ἐπαρχιῶν, περὶ αἷς ἡ ἰσορία καταγίνε-
ται. Διὸ ἐ πολλῶ χρόνῳ πρότερον ἤρξαντο πολλοὶ
νὰ διδάσκωσι συνάπτοντες τὴν γεωγραφίαν μετὰ τῆς
παλαιᾶς ἰσορίας, καὶ σημειῶντες τὴν νῦν θέσιν καὶ τὰς
σήμερον ὀνομασίας τῶν τόπων, καὶ ἡμεῖς τέτοις ἐπό-
μενοι ἐκρίναμεν ἀναγκαιότατον, ἵνα ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα
συνοπτικὴν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἑλ-
ληνικῶν ἀποικιῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ θέσις τῶν ἐπαρχιῶν,
ἡ περίμετρος τῶν πολιτειῶν, καὶ αἱ ὀνομασίαι τῶν τό-
πων κατὰ διαφόρους γενεὰς διαφόρως μετεβλήθησαν,
ἡ πόλεις ἀξιόλογοι ὑπῆρχον κατὰ τινὰς καιροὺς, αἱ ὁ-
ποῖαι κατὰ τὰς νεωτέρας ἢ ἀρχαιοτάτας χρόνους ἀνυπ-
ἄρκτησαν, ἱκανὸν εἶναι νομίζομεν, ὅταν σημειώσω-
μεν ἐνταῦθα τὰς χώρας καὶ τὰς τόπους ἐν τῇ ἀκμαζέ-
σει ἐποχῇ τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ Ἑλλάς διαιρεῖται κοινῶς εἰς τρία μέρη γενικώτατα, τῶν ὁποίων οἱ πρῶτισοι κάτοικοι ἦσαν Ἕλληες τὸ γένος καὶ ἔχι βάρβαροι. Τὸ ἀρχαιότατον καὶ πρῶτισον γνωστὸν κατοικηθὲν μέρος ὑπάρχει ἢ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ (πρῶην Αἰγιάλεια, Ἀπία, Πελασγία, κτλ. νῦν Μωρέας), ἢ ὁποία εἶναι χερσονήσος καὶ συνέχεται μὲ τὴν γῆν διὰ τῆ Κορινθιακῆ ἰσθμῆ, ὅσιν ὀνομάζεται νῦν Ἑξαμίλι. Οἱ κάτοικοι ὀνομάζοντο Πελασγοί, Ἀργεῖοι, Ἀχαιοί, Δαναοί καὶ Πελοπίδαι. Ἡ Πελοπόννησος δηρέθη ὑπὸ τῶν νεωτέρων γεωγράφων εἰς ὀκτὼ μέρη, ὑπὸ δὲ τῶν ἀρχαιότερων εἰς ἕξ· ἐκτείνεται δὲ ἀπὸ 36° 30' πλ. ἕως 38° 35' καὶ ἀπὸ 39° μήκ. ἕως 41° 30'. Ἡ περίμετρος αὐτῆς εἶναι ἀπὸ δυσμῶν κατ' ἀνατολὰς 40 μιλ. καὶ 30 ἀπὸ μεσημβρίας κατ' ἄρκτον. Τὰ μέρη αὐτῆς εἰσὶ ταῦτα.

1. ἈΡΓΟΛΙΣ ἔχουσα ἀρκτικῶς μὲν τὴν Κόρινθον καὶ Σικυῶνα, δυτικῶς δὲ τὴν Ἀρκαδίαν, κατὰ δὲ μεσημβρ. τὴν Λακωνίαν, καὶ κατ' ἀνατ. τὸ Μυρτώον πέλαγος. Τὸ μέγιστον μῆκος ὑπάρχει 22, καὶ τὸ μέγιστον πλάτος 12 μιλίων. Ποταμοὶ ἀξιόλογοι εἰσὶν ὁ Ἰναχος, ὁ Ἐρασῖνος, καὶ ἄλλοι μικροὶ ποταμοὶ καὶ ρύακες. Λίμναι περίφημοι ἦσαν ἢ Λέρμη (Μολίνι) καὶ Ἀλυωνίτις. Ἀκρωτήρια ἦσαν τὸ Σκύλλαιον, ὁ Βύπορθμος, ὁ Στρεθῆς, ὁ λιμὴν Βυκέφαλον πλησίον τῆς Κορίνθου, ἔπειτα ἢ Ἀνθηδών, ἢ ὁ Ἀθηναῖος λιμὴν, καὶ τὸ ἀκρωτ. Σπιραῖον. Ἡ θάλασσα ἐν τῷ τῷ αἰγιάλῳ ὀνομάζετο Ψηφαῖα. Αἱ περιφανέσταται πόλεις εἰσὶ τὸ Ἄργος, αἱ Μυκῆναι (μεταξὺ τῶν ἐκεῖτο ὁ ναὸς τῆς Ἥρας, Ἡραῖον, ἐν τῷ ὄρει τῆς Κυβοῖας), ἢ Νεμέα, αἱ Κλεωναί, ἢ Τίρυν (νῦν Βαθιά), ἢ Ναυπλία, ἢ Ἐπίδαυρος περίφημος διὰ τὸν βωμὸν τῆ Ἀσκληπιῦ, ἢ Τροιζηνὴ (Dapala), ἢ Ἐρ-

μίονη (Κασρί), αἱ Οἰνεαί καὶ ἡ Μεθώνη. Αἱ περιφημοὶ νῆσοι τῆς Ἀργολίδος εἰσὶν Αἶγινα (Ἐγγια) 5 γερμανικῶν μιλίων τὸ μῆκος, Κεκερυφαλία καὶ Καλαυρία (Πόρο).

2. ΛΑΚΩΝΙΑ (Τζακονιά) κατὰ μὲν ἄρκτον συνορεύει μὲ τὴν Ἀρκαδίαν καὶ Ἀργολίδα, κατὰ δὲ ἀνατολ. μὲ τὸν Ἀργολικὸν κόλπον καὶ τὸ Μυρτώων πέλαγος, κατὰ δὲ μεσημέρ. μὲ τὸν Λακωνικὸν κόλπον, κατὰ δὲ δύση μὲ τὴν Μεσσηνίαν καὶ τὸν Μεσσην. κόλπον ἀπὸ τῆς Ταινάρης ἕως Ἀργολίδος, 16 μιλ. τὸ μῆκος καὶ 12 τὸ πλάτος. Τὰ περιφημότερα ἀκρωτήρια εἰσὶ Μινώα, Ὄνη γνάθος, ἡ Μαλέα (καπ δι σάντ ἄγγελο ἢ μαλί), τὸ Ταίναρον (καπ Ματαπάν) καὶ αἱ Θυρίδες. Τὸ μέγιστον βουνὸν εἰς τὸ Ταύγετον (μόντε δι μαίνα). Ὁ ἀξιολογώτατος ποταμὸς εἰσὶν ὁ Εὐρώτας (Βασιλοπόταμο). Δύο Λίμναι, Νύμφαιον καὶ Ποσειδῶνος λίμνη. Αἱ ἀξιολογώτεραι πόλεις ἦσαν Σπάρτη (Μιστρεᾶς), δι ἧς ἔρρεεν ὁ Εὐρώτας, καὶ τῆς ὁποίας ἐν προάσειον ὠνομάζετο Λίμναι, ὅπως ἴσατο ὁ ναὸς τῆς Ἀρετέμδος Ὀρφίας· ἔτι δὲ αἱ Ἀμύκλαι (Σκλαβοχώρι), τὸ φερίον Μενέλαιον, ἡ Σελασία, καὶ εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀρκαδίας ἡ Σκίρος, πόλις πρωτεύουσα τῆς Σκιριτίδος γῆς, ὅθεν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐλάμβανον τὸ ἄνθος τῶν στρατευμάτων. Ὁ αὐτοκράτωρ Αὐγυεσος ἐκήρυξε τὴν παραλίαν τῆς Λακωνίας ἀπὸ Μεσσηνίας ἕως Ἀργολίδος ἐλευθέραν καὶ ανεξάρτητον ἀπὸ τῆς Σπάρτης, καὶ ἐκ τούτου οἱ κάτοικοι ὠνομάζοντο Ἐλευθερολάκωνες (ὧν οἱ ἀπόγονοι εἰσὶν οἱ Μανιάται κατοικῶντες τὸ Βράτζιο δι μαίνα). Οἱ περιφημότεροι αὐτῆς τόποι ἦσαν αἱ Πρασιαί ἐν τῷ Ἀργολικῷ κόλπῳ, Ἐπίδαυρος Λιμηρὰ (Μαλεασία βέκκια), Γύθιον (κολοκυθιά) ὁ κύριος λιμὴν τῆς Σπάρτης, ὁ ναὸς τῆς Ποσειδῶνος εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Ταινάρου (ἡ κόμη

Εἶλος ἠφανίσθη κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην χρόνον). Ἀξιολογώτεραι νῆσοι τῆς Λακωνίας ἦσαν τὰ Κύθηρα (Τζερίγο), ὁ Κώθων καὶ ἡ Κρανία.

3. ΜΕΣΣΗΝΙΑ (μέρος τῆς σήμερον Πελοπέδου) χωρίζεται ἀνατολικῶς ἀπὸ τῆς Λακωνίας διὰ τῆς Ταυγέτης καὶ τῆς μικρῆς Παύσης, καὶ ἀρκτικῶς μὲν κεῖται ἡ Ἠλις καὶ Ἀρκαδία, κατὰ δὲ μεσημβ. ὁ Μεσσηνιακὸς ἢ Ἀσκραῖος κόλπος (Γόλφο δι κόρβα), καὶ δυτικῶς μέρος τῆς Ἰωνικῆς πελάγους. Τὰ ἀκρωτήρια εἰσὶν Ἀκρύτας (κάπο Γάλλο), Κορυφάσσιον καὶ Κυπαρίσσιον. Τὸ μέγιστον αὐτῆς τῆς χώρας πλάτος ἐστὶ 13 - 14, ἀπὸ μεσημβ. πρὸς ἄρκτον 10 μίλ. Οἱ μὲν ἀξιολογώτεροι ποταμοὶ εἰσὶν ὁ μέγας καὶ μικρὸς Παμισσός, ἡ Νέδα καὶ Βάλυρα· τὰ δὲ βενὰ εἰσὶν Εὐα, Ἰθώμη (μεταξὺ τῶν ὁποίων ἔκειτο ἡ πόλις Ἰθώμη), καὶ ἡ Εἶρα μὲν κάθρον ὑποκάτω τῶν βενῶν. Αἱ περιφανέσταται πόλεις ἦσαν Ἀνδανία, Πύλος, Σθενύκληρος (Νίσσι), Μεσσήνη (Μαυρομάτια), Ἰθώμη (Βελκάνο), Ἀσίνη, Μεθώνη (Μόδων), Κυπαρισσῖαι (Ἀρκαδία), Φαραι καὶ Θερία (αἱ ὁποῖαι ἠνώθησαν μὲ τὸ Ἀχαικὸν σύστημα). Ἐν τῷ Ἰωνικῷ πελάγει ἔκειτο ἡ νῆσος Σφακτηρία, τρεῖς μικραὶ νῆσοι, ἡ Σφαγία, περίφημος ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ.

4. Ἡ Ἤλις (Ἡλεία) κατὰ δύσιν τῆς Πελοποννήσου, ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ὀλύμπιον Δία, συνορεύει κατ' ἀνατολὰς μὲν μὲ τὴν Ἀρκαδίαν, κατὰ μεσημβρείαν δὲ μὲ τὴν Μεσσηνίαν, δυτικῶς δὲ μὲ τὸ Ἰόνιον πέλαγος, καὶ ἀρκτικῶς μὲ μέρος τῆς Ἀχαιῆς, καὶ εἶναι ἀπὸ μεσημβρείας ἕως ἄρκτου 20, ἀπ' ἀνατολῆς ἕως δύσεως 5 - 6, ἐν δὲ τῷ ἀρκτικῷ μέρει ὑπὲρ τὰ 10 μίλια πλατείαι, χώρα καρποφόρος καὶ περιδόντος διὰ τὸ Λεβαντικὸν μετάξι. Τὰ ἀκρωτήρια εἰσὶν Ἰχθύς, Φεῖα, Χελωνάτας (Caro Tornese) καὶ Ἴρμνα. Μεταξὺ τῶν

ποταμῶν (ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἐν γένει) ὁ μέγιστος ὑπάρχει ὁ Ἀλφειὸς, ἔπειτα ὁ Πηνειὸς, ὁ Ἐρύμανθος, ὁ Λάδων καὶ ὁ Λάρισος. Ἡ χώρα διαιρεῖται εἰς τρεῖς. Τὸ νότιον ὠνομάζετο Τριφυλία (αὐτῆ κατώκην τρεῖς φυλαί, οἱ Ἐπειοί, Μινυοὶ καὶ Ἡλεῖοι), ὅπου ἔκειτο Πύλος (Ναβαρίνος) ἡ μητρόπολις τῆ Νέσορος. 2. Τὸ μεσαῖον ὠνομάζετο Πισάτις, ὅπου τοπάλαι ἔκειτο ἡ Πίσσα καὶ ἐγγυὲς ταύτης ὁ δρυμὸς (ἔπειτα κώμη) Οὐλυμπία, ὅπου ἐπανηγυρίζοντο οἱ Οὐλυμπιακοὶ ἀγῶνες. 3. Τὸ ἀρκτῶν ἐκαλεῖτο κοίλη Ἡΐλις, ὅπου ἔκειντο ἡ Ἡΐλις (Γασῦνι) καὶ ἡ Κυλλήνη (Κιαρέντζα). Ἄντικρυ τῆς Ἡΐλιδος ἔκειτο ἡ νῆσος Ζάκυνθος (Ζάντε), καὶ κατωτέρω οἱ σκόπελοι Στροφαδες (Στρεβαλί).

5. ἈΡΚΑΔΙΑ μεταξύ Ἀχαΐας καὶ Σικυωνίας ἔχει ἀνατολικῶς μὲν τὴν Ἀργολίδα, κατὰ μεσημβρίαν δὲ τὴν Λακωνίαν καὶ Μεσσηνίαν, καὶ δυτικῶς τὴν Ἡΐλιν, καὶ εἶχε 17 μίλ. ἀπ' ἀρκτε κατὰ μεσημβρίαν, καὶ δώδεκα ἀπὸ δύσεως κατ' ἀνατολάς. Οἱ περισσότεροι ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου εἶχον ἐνταῦθα τὴν πηγὴν των. Πρὸς τὸ σύνορον τῆς Ἀρκαδίας εὐρίσκετο ἡ Στύξ, περίφημος διὰ τὸ ὀλέθριον νερὸν, καὶ πρὸς τὸ τῆς Σικυωνίας ἡ Στύμφαλος μὲ λίμνην καὶ βυθόν. Ἐκτὸς δὲ τῶν ἦσαν πολλαὶ πηγαὶ καὶ θερμὰ λυτρά. Τὰ ἀξιολογώτερα ὄρη εἰσὶ Μαίναλος ἡ Μαινάλιον (πλησίον τῆ ποταμιδὲς Ἐλίσσα νῦν Λεονδαρὶ ὀνομαζομένη), τὸ Λύκαιον, ὁ Ἐρύμανθος καὶ ἡ Κυλλήνη τὸ ὑψηλότερον. Αἱ ἐπισημότεραι πόλεις εἰσὶ Παλλάντιον, ἡ περίφημος Μαντίνεια (Τραπολίτζα), Τεγέα (Μοκλιά), Ἡραία καὶ ἡ Μεγαλόπολις (Σινάνο) κτιθεῖσα ὑπὸ τῆ Ἐπαμινώνδα. Ἡ Ἀρκαδία ὑπάρχει ὄρεινή καὶ περίφημος διὰ τῆς ἐγκωμιαζέμενης ποιμένας ὑπὸ τῶν ποιητῶν, καὶ γέμει ἀγέλων ζώων καὶ τόπων πρὸς βοσκὴν ἐπιτηδείων.

6. ΑΧΑΪΑ (πάλαι Αιγιάλεια) μετά τῆς Σικυῶνος ἔ Κορινθῶ. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐκτάσει συνορεύεται ἀνατολικῶς μὲν μετὰ τὸν Σαρωνικὸν Κλ., κατὰ μεσημέριον δὲ μετὰ τὴν Ἀργολίδα, Ἀρκαδίαν, Ἡλίαν, δυτικῶς δὲ ἔ ἀρειτικῶς μετὰ τὸν Κορινθ. κόλπον (γὸλφο δι Λεπάντο) μετὰ τῆς Μεγαρίδος. Ὁ αἰγιαλὸς ἄρχεται δυτικῶς πρὸς τὸ ἄκρ. Ἀραξόν, εἶτα δὲ ἀκολουθεῖ ὁ κόλπος διὰ τῶν Πατρῶν ἕως τῆς ἄκρ. Ρίον, ἕπερ ἀντικρουκεῖται τὸ Ἀντίρριον (νῦν τὰ μικρὰ Δαρδανέλλια), ἔπειτα δὲ οἱ λιμένες Πάνορμος, Ἐρνεὸς (νῦν Λαμβιρίο), Αἶγιον, Ἀρισοναῦται (ὅπως ἄρχεται ὁ Σικυων. αἰγιαλὸς), τὸ Λέχαιον ἐν τῷ Κορινθ. κόλπῳ, τὸ ἄκρ. Ὀλμιαί, ἀνατολικῶς τῆς ἰσθμῆς ὁ λιμὴν Κεγχρεαί, ἔ τὸ ἀκρότατον τῆς Κορινθ. αἰγιαλῶ ἐν τῷ λιμένι Πειραιῶ. Οἱ ἀξιολογώτεροι ποταμοὶ εἰσὶν ὁ Ἀχελῷος, Κράθις, ἔ Ἀσωπὸς, ἔ ὁ Νεμέας διεχώριζε τὴν Σικυωνίαν καὶ Κορινθίαν. Ἐν Ἀχαΐᾳ (Γασενία), τῷ ἀνατολικῷ μέρει τῆς Πελοποννήσου (ἀπὸ ἀνατ. κατὰ δύσιν 18 — 19 μιλ. ἔ ἀπὸ μεσημέριον κατ' ἄρκτον 5 — 6 μιλ.), ἔκειντο δώδεκα μητροπόλεις (τῶν Ἰώνων, εἶτα δὲ τῶν Ἀχαιῶν), ἐξ ὧν αἱ περιφημότεραι εἰσὶν Ἐλίκη, Βῆρα (ἄμφω κατεδαφισθεῖσαι ὑπὸ τῆς σεισμῶ ἐν ὄλ. εἰς 4), Αἶγιον (Βοσίτσα), Τρίταια (Τρίτι), Φάρα, Δύμη, Πελλήνη, Πάτραι (πατρασσὸ) καὶ Κορινθία. Ἐν τῇ Σικυῶνι (νοτιοανατολικῶς τῆς Ἀχαΐας), ἣτις συνορεύει μετὰ τὴν Πελλήνην (νῦν μέρος τῆς δεκάτης τῆς Κιαιρέντζας, 6 μιλ. ἀπὸ μεσημέριον κατ' ἄρκτον, ἔ 4 ἀπὸ δύσεως κατ' ἀνατ.), ὑπάρχουσιν αἱ πόλεις Σικυῶν (Βασιλικὰ) ἔ Φλιῆς. Ἐν τῇ Κορινθίᾳ (πέντε μιλίων) κεῖται ἡ Κόρινθος ἔ ἡ ἀκρόπολις Ἀκροκόρινθος μετὰ τῶν λιμένων τῆς Λεχαιῶ ἐν τῷ Κορινθ. κόλπῳ, ἔ τῶν Κεγχρεῶν ἔ τῆς Σχοινῆντος ἐν τῷ Σαρρωνικῷ.

Ἐν τῷ ἰδιῳ κείται τὸ Ἐξαμίλι, ἦτοι τὰ ἐρείπια τῆς τείχους.

Β. Ἐλλάς (ἡ κυρίως ὀνομαζομένη Ἀχαΐα παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ κατά τινας Λιβυαδία), τὸ μεσαῖον μέρος τῆς Ἑλλάδος, ἢ τὸ μεσημβρινὸν τῆς Ἡπείρου, συνορεύεται ἀρκτικῶς μὲν μετὰ τὴν Θετταλίαν καὶ Ἡπείρον, ἀνατολικῶς δὲ μετὰ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, δυτικῶς δὲ καὶ κατὰ μεσημβρίαν μετὰ τὸ Ἰόνιον πέλαγος, μετὰ τὸν Κόρινθ. καὶ Σαρων. κόλπον ὁμῶς μετὰ τὸν ἰδιῶν, καὶ περιέχει ὀκτὼ ἐπαρχίας, αἱ ὁποῖαι, γενομένης ἀρχῆς νοτιοανατολικῶς, ἔπονται κατὰ σειρὰν ὕτω.

1. Ἀττικὴ συνορεύεται ἀρκτικῶς μὲν μετὰ τὴν Βαιωτίαν, ἀνατολ. δὲ μετὰ τὴν Μεγαρίδα, ἔτι δὲ καὶ μετὰ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος καὶ τὸν Σαρωνικὸν κόλπον. ἔχει δὲ 16 μίλια ἀπὸ μεσημβρ. κατ' ἀρκτον, καὶ εἰς τὸ μέγιστον πλάτος 9 μίλια. Ἡ χώρα εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἰγιαλὸς πετρώδης καὶ ὄρεινός. Ἐν τῷ συνόρῳ τῆς Μεγαρίδος ἀντικρῦ τῆς Σαλαμῖνος ὑπάρχει μικρὸς τις κόλπος, εἴτα οἱ λιμένες Ἀμφιάλη, Φώρων, Ἡετιωνία καὶ Ἀλκιμῆς, τὰ ὁποῖα ἀμφοτέρωθεν περικλείουσι τὸν λιμένα Πειραιῆα (πὸρτο Λιόνε, ἢ πὸρτο Δράκο), ἔπειτα ἡ Μουνυχία, ὁ Φαληρός (πὸρτο Πόρο). Τὰ ἀκρωτήρια εἰς τὴν Κωλιάς, Ζωσῆς, Ἀσυπάλαια καὶ Σύνιον (κάπο Κολόννη). Τὰ ἀξιολογώτερα τῆς Ἀττικῆς ὄρη εἰς τὴν Λυκαβηττὸς, Ἰμμηττὸς (Τηλεβῶνι) περίφημον διὰ τὸ κάλλιστον ἔλαιον καὶ μέλι, καὶ Πεντέλη ἢ Πεντέλικος, περίφημον διὰ τὰ μέγιστα. Κατ' ἀρκτον τῶν Ἀθηνῶν ἔρρεεν ὁ Κηφισσὸς καὶ κατὰ μεσημβρίαν ὁ Ἰλισσός. Πηγὴ ἀξιόλογος ἦν ἢ ἐν Ἀθήναις Καλλιρρόη. ἢ ἐννεάκρουτος πηγὴ, τὸ πάλαι μὲν περίφημος, νῦν δὲ κατάξηρος. Αἱ ἀξιολογώτεται πόλεις εἰσὶν Ἀθήναι (38° 5' πλ.) μετὰ τῶν τριῶν ῥηθέντων λιμένων, Πειραιέως, Φαληρῶν καὶ Μενυχίας (ὁ Κέκροψ συνέσχεσε δώδεκα πό-

λεις ἦτοι δήμους, ἐξ ὧν ἡ τετράπολις Οἰωνή, Προβάλινθος, Τρικύρουθος καὶ μάλισα ὁ Μαραθῶν ὑπάρχουσι περίφημοι), ἡ Ἐλευσίς, τὸ Θριάσιον πεδῖον, τὸ πρὸς τὴν Βοιωτίαν φρέσιον Φυλὴ (Βιγλάκαστρο), ὁ Ὀρωπὸς καὶ ἡ Δεκέλεια. Ἐν τῇ ἀκροτάτῃ κορυφῇ ἔκειντο αἱ κῶμαι Λαύριον (περίφημον διὰ τὰ ἀργυρὰ μέταλλα) καὶ Σένιον, καὶ εἰς τὸν ἀνατολικὸν αἰγιάλον ὁ Θόρικος (Κερατεία), Πρασιαί μετὰ λιμένος (πόρτο Ράφτι), καὶ Ράμνυς εἰς τὸ ἀκρωτ. τῆς χερσονήσου.

Ἡ Ἀττικὴ εἶχεν 174 κοινότητες ὀνομαζομένας δήμους, οἱ ὁποῖοι διηρῶντο μετὰ τῶν δέκα φυλῶν Ἐρεχθεύς, Κέκροψ, Αἰγεύς, Πανδίων, Ἀκόμας, Ἀντίοχος, Λέων, Οἰνεύς, Ἴπποδόων καὶ Αἰιάξ. Εἰς τὸ ὄνομα καθενὸς ἀνθρώπου ἐτίθετο πάντοτε τὸ ὄνομα τῆς φυλῆς καὶ τῆς δήμου. Ὁ δῆμος Ἀλωπεκῆ, ὅθεν ἦν ὁ Σωκράτης, ἔκειτο 12 σταδ. ἀνωθεν τῶν Ἀθηνῶν. Αἱ ἀξιολογώτεραι νῆσοι τῆς Ἀττικῆς ἦσαν Σαλαμίς, (Κολῶρι, κατοικουμένη ἀπὸ ὀλίγους Ἀλβανίτας, τῶν ὁποίων τὸ χωρίον ὀνομάζεται Ἀμπελάκι), αἱ Φαρμακῆσαι, Ἐλένη ἢ Μακρίς (μακρονῆσι).

2. ΜΕΓΑΡΙΣ μικρὰ χώρα καὶ πτωχοτάτη, τῆς ὁποίας αἱ ἀξιολογώτεραι πόλεις εἰσὶ τὰ Μέγαρα καὶ ἡ Νισαία.

3. ΒΟΙΩΤΙΑ (συνίστατο τοπάλαι ἀπὸ πολλὰς αὐτονόμους πόλεις, αἱ ὁποῖαι ἔπειτα ἐνώθεισαι ἐκρέμαντο ἀπὸ τὰς Θήβας, καὶ ὀνομάζοντο τῷ κοινῷ ὀνόματι Βοιωτία) ἔχει ἀνατολικῶς μὲν τὴν θάλασσαν καὶ τὸν ἰσθμὸν τῆς Ἠπείρου, κατὰ μεσημβρ. δὲ τὴν Ἀττικὴν καὶ τὰ Μέγαρα, δυτικῶς δὲ τὸ Ἀλκυόνιον πέλαγος καὶ τὴν Φωκίδα, ἀρκτικῶς δὲ τὴν Φωκίδα καὶ τὰς ἐπαρχίας τῶν Ὀπεντίων Λοκρῶν. Τὸ μέγεθος αὐτῆς ἀπὸ βορειοδυτ. κατὰ νοτειοανατ. ὑπάρχει 16 μιλ. καὶ ἀπὸ ἀρκτ. κατὰ μεσημβρ. 11 μιλ. Οἱ μέγιστοι πο

ταμοὶ τῆς Βοιωτίας εἰσὶν ὁ Κηφισσὸς, ὁ Ἰσμηνὸς, ὁ Ἀσωπὸς, καὶ ὁ Μέλας (Μαυροπόταμο). Τὰ ὄρη τῆς Βοιωτίας, περιβόητα διὰ τὰς μύθους, εἰσὶ τὰ ἀξιολογώτερα ὁ Ἐλικὸν (Ζαγαροβῦνι), καὶ ὁ Κιθαιρῶν (Ἐλατειᾶς). Αἱ περίφημοι πόλεις ἦσαν αἱ Θῆβαι (Θήβη), καὶ ἡ ἀκρόπολις Καδμεία, αἱ Πλαταιαὶ ἢ Πλάταια, τὰ Λεῦκτρα, κώμη τις, αἱ Θεσπιαί, ἡ Ἀσκη πατρὶς Ἡσιόδου, ἡ Κορώνεια, ἡ Χαιρώνεια (Κάπρανα), ἡ Λεβαδία ἢ Λεβαδεία (Λειβαδιά), ὁ Ὀρχομενὸς, ἡ Αὐλὶς, τῆς ὁποίας ὁ λιμὴν ὀνομάζεται νῦν Βαθύς. Ἡ νῆσος Εὐβοία (Εὐριππος, Ἐγριππος) κεῖται παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς Ἀττικῆς, Βοιωτίας, Λοκρίδος καὶ Θετταλίας.

4. ΦΩΚΙΊΣ μεταξὺ Θετταλίας (ἀρκτ.) διὰ τὰ ὄρη Οἰτῆς χωριζομένη, τῶν Ἐπικνημιδίων καὶ Ὀπυντίων Λοκρῶν (ἀνατολικῶς), τῆς Κορινθιακῆς ἰσθμῆς (νοτ.), τῶν Ὀζόλων Λοκρῶν καὶ τῆς Δωρίδος (δυτικῶς). Ὁ Παρνασσὸς εἶναι τὸ ἀξιολογώτατον ὄρος, ἐφ' ᾧ τῆς κορυφῆς ἔκειτο ἡ Λυκώρεια, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι ἔκτισαν κατωτέρω τὴν πόλιν Δελφῆς (Κασερί). Τὸ ἐπίνειον τῶν Δελφῶν ἦν ἡ Κίρρα ἐν τῷ Κρισσαίῳ κόλπῳ (ἕτως ὀνομαδεῖσα ἀπὸ τῆς παλαιᾶς πόλεως Κρίσσης), καὶ ἀντικεῖ ταύτης ἔκειτο ἡ Ἀντίκυρα (ἄσπρα σπίτια) περίφημος διὰ τὸν Ἐλέβορον. Παρὰ τὸν Κηφισσὸν ποταμὸν ἔκειτο ἡ Ἐλάτεια (Τερκοχώρι). Ἐν τῇ πεδιάδι μεταξὺ τῶν Δελφῶν καὶ τῆς Κίρρας ἐπανηγυρίζοντο τὰ Πύθια.

5. ΔΩΡΙΊΣ μικρὰ ἐπαρχία μεταξὺ Φωκίδος, Λοκρίδος, Αἰτωλίδος καὶ Θετταλίας, τὴν ὁποίαν ἐχημάτιζον ἡ Δωρικὴ τετράπολις Ἐρинеὸς, Βοῖον, Κυτίνιον καὶ Πίνδος (Κυφάς).

6. ΛΟΚΡΙΊΣ μεταξὺ Φωκίδος καὶ Αἰτωλίας. Ἐν τῇ Ἑλλάδι ἦσαν τρεῖς Λοκρικαὶ φυλαὶ (ἐν τῇ μεγά-

Γ Ε Ω Γ Ρ Α Φ Ι Α

λη Ελλάδι, ἢ ἐν τῷ νοτιῷ μέρει τῆς Ἰταλίας ἢ τετάρτη, ὀνομαζομένη ἐπιζεφύριοι Λοκροί). 1° Ὀζόλαι μεταξύ Αἰτωλίας, Δωρίδος, Φωκίδος καὶ τῆς Κορινθ. ἰσθμῶ, τῶν ὁποίων ὁ αἰγιαλὸς ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς Κρισσαίης κόλπου καὶ ἔφθανεν ὡς τὸ Ἀντίρριον εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Κορινθιακῆς κόλπου. 2. Οἱ Ἐπικνημίδιοι μεταξύ Φωκίδος, Θετταλίας καὶ τῆς Αἰγαίης πελάγους, ἀπὸ τὸν Μαλιακὸν ὡς εἰς τὸ ἄκρωτ. Κνημίδες, ἀφ' ἧς καὶ Ἐπικνημίδιοι καὶ Ἰπποκρήνιοι παρωνομάδησαν. 3. Οἱ Ὀπέντιοι (μεταξύ τῶν ἐπικνημιδίων Λοκρῶν ἀρκτικῶς τῆς Φωκίδος, τῶν Θηβῶν καὶ τῆς σενῆ τῆς Εὐβοίας). Ἀξιολογώτεραι πόλεις τῶν μὲν Ὀζόλων ἦσαν Ἀμφισσα (Salona) καὶ Ναύπακτος (Leranto), τῶν δὲ Ἐπικνημιδίων αἱ Κνημίδες, φρέριον καὶ λιμῆν, τὸ Θρόνιον, αἱ Θερμόπυλαι ἢ πύλαι (δρόμος ἐπάνω τῆς Οἴτης πρὸς τὴν Θετταλίαν καὶ πρὸς τὰ σύνορα τῆς Ελλάδος, νῦν Bucca di Iuro) τῶν δὲ Ὀπεντιῶν ἦσαν ἡ Ὀπῆς μετὰ τῆς λιμένος Κύβης καὶ τῆς 90 σταδίων ἀπέχοντος λιμένος Δαφνῆντος.

7. Αἴτωλία (Ῥέμελη) διαιρεῖται εἰς τὴν ἀρχαίαν (ἀπὸ Ἀχελῷος ἕως τῆς Καλυδῶνος μεταξύ Ἀκαρνανίας, Ἡπείρου, Θετταλίας, Δωρίδος, τῶν Ὀζόλων Λοκρῶν καὶ τῆς Ἰονίου πελάγους), καὶ εἰς τὴν νέαν (ἤτοι ἐπίκτητον κατ' ἀνατ. ὡς τὴν Ναύπακτον καὶ Εὐπάλιον, καὶ ἀρκτικῶς ὡς τὴν Οἴτην καὶ τὴν ἐν Ἡπείρῳ Ἀθαμᾶνας· ἔπειτα δὲ ὡς τὴν Ἡράκλειαν καὶ τὰς Θερμοπύλας). Ἡ παραλία τῆς Αἰτωλίας ἐλάμβανε τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τὸ ἄκρωτ. Ἀντίρριον· ἔπειτα ἀκολουθεῖ ὁ κόλπος τῆς Μολυκρίας, καὶ εἶτα αἱ ἐκβολαὶ τῆς Εὐήνης (τοπάλαι Λυκόρμα, νῦν Φιδαρὶ ὀνομαζομένης), καὶ τέλος αἱ τῆς Ἀχελῷος (ὅσας πηγάζει ἀπὸ τὸν Πίνδον, νῦν Ἀσπερ). Πολλοὶ λίμναι ἦσαν ἐν Αἰτωλίᾳ, ἐξ ὧν μάλιστα ἡ Τριχωνίς καὶ ἡ Λυσιμάχεια. Παρὰ τὸν ποταμὸν Εὐήνον ἔκειτο ἡ παλαιὰ πόλις Καλυδῶν. Ἡ Θέρ-

μη ἢ Θέρμων ἦτο μητρόπολις ἐπὶ τῶν χερσῶν τῆς Αἰτωλικῆς συμμαχίας.

8. ΑΚΑΡΝΑΝΙΑ ἔχει κατὰ μὲν ἀνατ. τὴν Αἰτωλίαν (ὅπερ τὸ σύνορον πολλάκις μετεβάλλετο, ἀλλ' ὁ Ἀχελῷος ἐχώριζε κυρίως τὰς ἐπαρχίας), κατὰ δὲ ἀρκτον τὴν Ἠπειρον καὶ τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον, δυτικῶς δὲ καὶ κατὰ μεσημβρίαν τὸ Ἰωνικὸν πέλαγος. Τὸ ἀκρότατον ἀκρωτήριον ὠνομάζετο Λευκάτας καὶ ἡ μητρόπολις Λευκάς. Τὸ πέλαγος μεταξὺ Λευκάδος καὶ Ἀνακτορίας ἐκαλεῖτο Μυρτώων. Ἡ ἀκροτάτη ἀρκτώα κορυφή τῆς Ἀκαρνανίας ἐν τῷ σώματι τῆς κόλπε ἦτο χερσονήσος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔκειτο τὸ Ἀνακτόριον, καὶ ἔμακρὰν τέτε τὸ ἀκρ. Ἀκτιον (Ἀτζιο). Ἡ παλαιοτάτη καὶ πρωτεύουσα πόλις τῆς Ἀκαρνανίας ἦτο τὸ Ἄργος (Ἄργος Ἀμφιλοχικὸν, νῦν Φιλόκια). Πολλοὶ ἦσαν αἱ ἐν Ἀκαρνανίᾳ νῆσοι, ἐξ ὧν μάλιστα ἡ Κεφαλληνία καὶ ἡ Ἰθάκη.

Γ. ΘΕΣΣΑΛΙΑ ἔχει ἀρκτικῶς μὲν τὴν Μακεδονίαν, τὸν Πηνειὸν καὶ τὸν Ὀλυμπον, κατὰ δὲ ἀνατολὰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, κατὰ δὲ μεσημβρίαν τὴν κυρίως Ἑλλάδα, ὅπερ ἡ Οἶτη ἦτον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ σύνορον, καὶ κατὰ δυσμὰς τὴν Ἠπειρον, ὅπερ ὁ Πίνδος ἐχώριζεν. Αὐτὰ τὰ σύνορα παρελλάχθησαν ὀλίγον τι κατὰ καιρὸς διὰ τὰς μεταναστάσεις καὶ τὴς πολέμου. Οἱ παλαιοὶ ἱστορικοὶ διαιρῶσιν εἰς τέσσαρα μέρη τὴν Θετταλίαν, εἰς Θεσσαλιῶτιν, Φθιώτιν, Μαγνησίαν καὶ Περγαίαν. Οἱ παλαιοὶ γεωγράφοι διαιρῶσιν αὐτὴν εἰς τὴν Θεσσαλιώτιδα, Φθιώτιδα, Πελασγιώτιδα καὶ Ἐσθιαιώτιδα. Τινὲς δὲ προσθέτουσιν καὶ τὴν Μαγνησίαν.

1. ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΣ ἔχει ἀνατολικῶς μὲν τὴν Φθιώτιδα, κατὰ δὲ μεσημβρίαν τὸν Σπερχειὸν, δυτικῶς δὲ τὸν Πίνδον, καὶ ἀρκτικῶς τὸν Πηνειὸν. Αἱ ἀξιοί.

λογώτεραι πόλεις ἦσαν ἡ Ἑλλάς, ἡ παλαιὰ πατρίς τῶν Ἑλλήνων, ἡ ὁποία μετέπειτα κατηφανίδη, καὶ τὰ ὕψατα (Πατραυτζίκι), ὅπου οἱ Αἰτωλοὶ συνηθροίζοντο ἐνίοτε, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλαι πολλαὶ μικραὶ πόλεις, ἐξ ὧν αἱ περισσότεραι ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν.

2. ΦΘΙΩΤΙΣ, μεταξὺ τῆς Οἴτης, τῆς ποτ. Ἐνιπέως, καὶ Ἀναύρας καὶ τῆς Βοιβηίδος λίμνης. Ἀπὸ τὸν Μαλιακὸν κόλπον ἔμακρὰν τῶν Θερμοπυλῶν ἔφθασεν ὁ αἰγιαλὸς ἕως εἰς τὸ ἄκρ. Ποσειδίου, τὸ ὁποῖον καὶ Ἀφέται ὠνομάζετο, αἰοτι οἱ Ἀργοναῦται ἐντεῦθεν ὡς λέγουν ἐπλευσαν. Οὐ μακρὰν τέτου ἔκειτο ἡ νῆσος Μυοννησος. Τὸ ἀκρωτήριον ἐχώριζε τὸν Μαλιακὸν κόλπον ἀπὸ τὸν Παγασαῖον, ὁ ὁποῖος ὠνομάζεται καὶ κόλπος τῆς Δημητριάδος, καὶ κεῖται ἀρκτικῶς. Ἐν τῷ Μαλιακῷ κόλπῳ χύνονται πολλοὶ ποταμοὶ, ἐξ ὧν ὁ Ἀσωπὸς καὶ ὁ Σπερχειὸς, ὅσιν ἐνῆται μετὰ τῆς Ἀχελῷος, εἶναι οἱ ἀξιολογώτεροι· ἐν δὲ τῷ Παγασαίῳ χύνονται ὁ Ἄμφρυσσος καὶ Ὀγχισός. Αἱ παλαιόταται καὶ ἀξιολογώταται πόλεις τῆς Φθιώτιδος ἦσαν ἡ Τραχίς, ὕστερον Ἡράκλεια Τραχινία, Ἀντίκυρα ἡ δευτέρα, ὠνομασὴ καὶ αὐτὴ, καθὼς καὶ ἡ ἐν τῇ μεσογαίᾳ Ἑλλάδι, διὰ τὸν ἐλλέβορον, ἡ λαμία περίφημος διὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον, αἱ Φθιώτιδες Θῆβαι, ὕστερον Φιλίππεπολις ὠνομαδεῖσαι, ἡ κρεμασὴ Λάρισσα (πρὸς ἀντιδιασολὴν τῆς ἄλλης μεγαλητέρας Λαρίσσης), καὶ ἡ Φάρσαλος (Φέρσαλα) περίφημος διὰ τὴν ἥτταν τῆς Πομπηίας. Οὐ μακρὰν δὲ ταύτης ἔκειτο ὁ λόφος Κυνὸς κεφαλαι ὠνομαζόμενος, περίφημος καὶ αὐτὸς ἔχ ἥττον διὰ τὴν ἥτταν Φιλίππου τῆς γ'. βασιλείως τῆς Μακεδονίας.

3. ΠΕΛΑΣΓΙΩΤΙΣ κατωκεῖτο ὑπὸ Μαγνησίων, Πελασγῶν καὶ Περραιβῶν. Ἡ δὲ χώρα ἡ κατοικημένη ὑπὸ τῶν Μαγνησίων ὠνομάζετο Μαγνησία. Εἰς

τὸ βορειοδυτικὸν τέλος ἔκειτο ἡ λίμνη Βοιβηΐς. Τὰ ἀξιολογιώτερα ὄρη ἦσαν ὁ Ὀλύμπος, ἡ Ὄσσα (Κίσσαβος) χωριζομένη ἀπὸ τῆς Ὀλύμπου διὰ τῆς Πηνειῦς, καὶ μεταξὺ τῶν εὗρισκοντο τὰ Τέμπη (Μιμαμπᾶς), καὶ μὲ τὴν Ὄσσαν συνείχετο τὸ Πήλιον ὄρος (νῦν Πέτρας), τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται διὰ τῆς Μαγνησίας. Αἱ ἀξιολογιώτεροι πόλεις τῆς Μαγνησίας εἰσὶν αἱ Φεῤῥαὶ μὲ τὸν 90 σταδ. ἀπέχοντα λιμένα τῶν Παγασῶν, ἡ Γῶλκός (Γορίτζα) περίφημος διὰ τῆς Ἀργοναύτας, ἡ Λάρισσα ἐν τῷ Πηνειῷ, πόλις τῆς Θετταλίας πρωτεύουσα, ἀφ' ἧς 2 - 3 ὥρῶν μακρὰν κεῖται ὁ Τύρναβος, ἡ ἐμὴ πατρὶς, πόλις νέα καὶ πολυφύλλητος διὰ τὴν τοποθεσίαν, διὰ τὰ ἄφθονα προϊόντα καὶ διὰ τὸ ἐμπόριον, ἡ Σκότυσσα ἔμακρὰν τῶν Κυνὸς κεφαλῶν, Κραυῶν πλησίον τῆς Ὄσσης, καὶ ἡ Δημητριάς, ἡ ὁποία κτιθεῖσα κατὰ τῆς ὑσερινῆς καιρῆς παρὰ τῆς Δημητρίου βασιλείως τῆς Μακεδονίας ἐγένετο ἡ πρωτεύουσα πόλις τῆς Μαγνησίας, ἀφ' ἧς καὶ ὁ κόλπος παρωνομαθῆ. Ἐν τῇ Πεῤῥαιδίᾳ κατ᾿ ἔκτασιν οἱ Πεῤῥαῖδοι, Ἀθαμᾶνες κτλ. πλὴν αἱ ἀξιολογιώτεροι τῶν ἐθνῶν πόλεις προσαναφέρονται ὑπὸ τῶν γεωγράφων εἰς τὴν Ἐσθιαιώτιδα. Ἐκ τῶν πόλεων τῆς Πεῤῥαιδίας ἦσαν ἐξόχως περίφημοι οἱ Γόνιοι ἔμακρὰν τῶν Τεμπῶν.

4. Ἐσθιαιώτις, τὸ βορειοδυτικὸν μέρος τῆς Θετταλίας, ἔχει κατὰ μὲν ἀνατολὰς τὸν ποτ. Ἀτράκα, κατὰ δὲ μεσημβρίαν τὸν Πηνειὸν καὶ τὸν Πίνδον. Ἀξιολογιώτεροι πόλεις ἦσαν οἱ Γόμφοι (Σταγοί), ἡ Τρίκη (Τρίκκαλα), ἡ Ἰθώμη καὶ ἡ Μητρόπολις.

Δ'. Αἱ νῆσοι πέριξ τῆς Ἑλλάδος, ἐξ ὧν πολλαὶ ἐμνημονεύθησαν ἀνωτέρω εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν ἀνωθεν πόλεων, ἦσαν μεγαλύτεραι καὶ μικρότεροι.

1. ΜΕΓΑΛΗΤΕΡΑΙ ἦσαν ἡ Εὐβοία ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει, τοπάλαι Μάκρης (νῦν Νεγροπόντι καὶ

μᾶλλον εἰπεῖν Ἐγρεῖπος). Ὁ γενὸς πορθμὸς μεταξὺ τῆς Βοιωτίας καὶ τῆς νήσου (πρὸς τὴν Χαλκίδα) ὠνομάζετο Εὐρεῖπος. Τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς νήσου ὠνομάζετο Ὄχη. Αἱ ἀξιολογώτεροι πόλεις ἦσαν ἡ Χαλκίς, Ἐρέτρια, περίφημος διὰ τὴν ναυτικὴν καὶ διὰ τὰς θαλείσας ἀποικίας, Αἰδηψὸς (Δηψὸ) Ὠρεὸς (Ὠρεῖο), καὶ ἄλλαι πολλαὶ κωμοπόλεις. Ἐν τῷ γενεῖ τῆς Εὐβοίας ἦσαν παρὰ τοῖς παλαιοῖς περίφημοι αἱ παλίρροιαι.

ΚΡΗΤΗ τοπάλαι Ἰθάλα (νῦν Ἰκρίτι, ἢ Κάνδια) κεῖται ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσῃ κατὰ τὸ μῆκος ἀπὸ δυσμῶν κατ' ἀνατολὰς, καὶ κατὰ μεσημβρίαν τῆς Ἑλλάδος. Τὰ ἀκρωτ. εἰσὶ Κίμαρος, Κριῦ μέτωπον (Κριὸ) καὶ Σαμόνιον (Σαλαμόνι). Τὸ δυτικὸν μέρος τε βενε, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται διὰ τῆς νήσου, ὠνομάζετο Λευκά (νῦν Σφακιά), τὸ δὲ ἀνατολικὸν Δίκτη (νῦν Λασί). Τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς νήσου ἦν ἡ Ἰῶδη (Ψιλορίτι). Τοπάλαι εἶχεν ἡ Κρήτη πολλὰς πόλεις (κώμας), ὡς ἑκατὸν, ἐξ ὧν αἱ ἀξιολογώτεραι ἦσαν ἡ Κνωσσὸς ἢ Γνωσσὸς (Κνωσσα), Γόρτιωσ, ἢ Κυδωνία (Χάνια), ἢ Φαισὸς, ἢ Γεράπυτνα (Γεραπέτρα), ἢ Λύκτος, αἱ Ἐλεύθεραι, ἢ Ἀρκαδία (μονασ. Ἀρκαδί), ἢ Ρίτυμνα (Ρέτιμο), ἢ Ἀμφιμάλεια εἰς ἓνα κόλπον, ὁ λιμὴν τῆς Γνωσσῆ Μινῶα καὶ ἄλλοι πολλοί, καὶ ἡ Ἡράκλεια, ἀνθ' ἧς κεῖται ἡ κατὰ τινὰς σημερινὴ Κανδία.

2. Ἐκ τῶν μικρῶν Εὐρωπαϊκῶν νήσων ἀναφέρονται ἐν τῇ ἰσορίᾳ συχνάκις.

1. Ἐν τῷ Ἰωνικῷ πελάγει κεῖται ἡ Κέρκυρα (Κορφεῦ) μεγάλη νήσος, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι ἦσαν μάλιστα Κορίνθιοι. Τριγύρω τῆς Κερκύρας καὶ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Ἡπείρου ἔκειντο πολλὰ νησιά. Ἐν τῷ αἰγιαλῷ τῆς Ἀκαρνανίας ἔκειτο ἡ νήσος ἢ ἡ χερσονήσος Λευκαδία (ἁγία Μαύρα), καὶ αἱ Τηλεβοῖαι καὶ Ἐχινάδες

(νῦν Κρετζολάρι), ἡ Ἰθάκη, τὸ Δυλίχιον, ἡ Κεφαλληνία (Κεφαλλονιά) μὲ τέσσαρας πόλεις, ἡ Ζάκυνθος (Ζάντε). Περὶ τὴν Πελοπόννησον ἦσαν μάλι-
 σα αἱ Στροφάδες (Στρεβαλί), ἡ Σφαγία ἢ Σφακτη-
 ρία (νῦν Ζόνχιον, ἢ Λέ Σαπιέντζε). Ἐν τῷ Λακω-
 νικῷ κόλπῳ ἔκειτο τὸ νησίδιον Κρανάη καὶ τὰ Κύθηραι
 (Τζεριγο) περίφημα διὰ τὴν γέννησιν τῆς Ἀφροδί-
 τῆς. Ἐν τῷ Ἀργολικῷ κόλπῳ ἔκειτο ἡ Γρήτη, ἡ Ἐ-
 φρεα καὶ ἄλλα νησίδια. Ἐν δὲ τῷ Σαρωνικῷ κόλπῳ ἔ-
 κειτο παρεκτός τῶν μικρῶν ἡ νῆσος Καλαυρία (νῦν
 Πόρος, Νίδρα) μὲ ναὸν τῆ Ποσειδῶνος, ὅπερ συνθηροί-
 ζοντο τὸ πάλαι αἱ πρέσβεις τῶν ἑπτὰ Ἑλληνίδων πό-
 λεων, ἡ Αἶγινα (Ἐγγια), ἡ Σαλαμίς (Κολῦρι), ἡ
 Μάκρης ἢ Ἐλένη (Μακρονῆσι).

2. Αἱ νῆσοι τῆ Αἰγαίης πελάγους (ἦτοι τῆ Ἀε-
 χιπελάγους). Ἐνταῦθα αἰνῆκισι

α. Αἱ Κυκλάδες (ἦτοι αἱ νῆσοι πέριξ τῆς Δή-
 λου, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς διαφόρως ἀριθμεῖται πα-
 ρὰ τῶν Γεωγράφων), οἷον ἡ Δήλος (τοπάλαι ἀφιε-
 ρωμένη εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ περίφημος διὰ τὸ ἐμπό-
 ριον), ἡ Ρήνεα, ἡ Μύκονος, ἡ Τήνος καὶ ἡ Σύρος.
 Ἡ βορειοτάτη καὶ ἡ μεγίστη ἐκ τῶν Κυκλάδων ἦν ἡ Ἄν-
 δρος (περίφημος διὰ τὸν ναὸν τῆ Διονύσου), ἡ Γύαρος
 (πολλὰ ἄκαρπος) καὶ ἡ Κέως (Τζία), ἡ Κύθνος (Θερ-
 μιὰ), ἡ Σέριφος περίφημος διὰ τὰς μύθους τῆς Δα-
 νάης, ἡ Σίφνος (τοπάλαι Μερῶπη, νῦν Σίφαντο),
 ἡ Κίμωλος ἢ Κιμωλὶς (Ἀρετζεντιέρα) περίφημος διὰ
 τὴν Κιμωλίαν γῆν, ἡ Μήλος (Μῆλο), καὶ ἄλλαι τι-
 νες νῆσοι (ὅμως αὐταὶ αἱ νῆσοι ἀπὸ τῆς Σίφνου καὶ καθ-
 εξῆς ἀριθμῶνται ὑπὸ ἄλλων εἰς τὰς Σποράδας), ἔτι
 δὲ ἡ Πάρος περίφημος διὰ τὸ μάεμαρον εἰς τὰς λιθο-
 τομίας τῆ βυβῆ Μαρπησοῦ, ἡ Νάξος (Ἀξιά), νῆ.

σος εὐφορωτάτη ἐ εἰς τὸν μυθώδη τῆς Ἑλλάδος αἰῶνα περίφημος.

β. Αἱ Σποράδες, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ ἀξιολογώτεραι ὑπάρχουσιν ἡ Θήρα (Σαντορίνι) ἀποικία Σπαρτιατῶν, ἡ Ἀνάφη, ἡ Ἀστυπάλαια (Ἀστυπαλιά), ἡ Ἀμοργός, ἡ Γῆος (Νιό), ὅτε τοπάλαι ἐζητεῖτο ὁ τάφος τῆ Ὀμήρου, ὁ ὁποῖος ἐ κατά τινος εὐρέθη τῶντι τὴν σήμερον, ἐ τέλος ἡ Σκύρος.

γ. Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν τῆ Αἰγαίᾳ πελάγους νησῶν, ὅσαι ἀριθμῶνται εἰς τὴν Εὐρώπην, αἱ ἀξιολογώτεραι εἰσὶ Μύκτος, Λῆμνος, Γῆβρος, Σαμοθράκη, ἡ Θάσος, Σκιάθος, Ἀλόνησος (Πελαγίσι) ἐ ἡ Πεπάρηθος (Πεπέρι).

δ. Αἱ νῆσοι τῆ Αἰγαίᾳ πελάγους (Ἀρχιπελάγους, ἄσπρης θαλάσσης), ὅσαι ἀριθμῶνται εἰς τὴν Ἀσίαν, εἶναι ἡ Τένεδος, Λέσβος (Μιτυλήνη), νῆσος πολλὰ μεγάλη ἔχουσα δύο ἀκρωτήρια, Μαλέαν καὶ Σίγγριον ἢ Σίγγριον, τῆς ὁποίας ἡ μητρόπολις ὠνομάζετο Μιτυλήνη (Κάσρο). Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν πόλεων αἱ ἀξιολογώτεραι ἦσαν ἡ Μήθυμνα (Μολιβό) ἐ ἡ Ἐρεσσός. Κατὰ δὲ τὸν πορθμὸν μεταξὺ Λέσβου ἐ τῆς ἡπείρου τῆς Ἀσίας ἔκειντο πολλὰ νησὶα ὀνομαζόμενα Ἑκατόνησοι (Μισκονήσια), ἐ ἔ μακρὰν τῆ Μαλέα αἱ τρεῖς νῆσοι Ἀργινῆσαι.

ε. Τὸ Ἰκάριον ἐ Καρπάθιον πέλαγος διαφέρει τῆ Αἰγαίᾳ πελάγους, καὶ ἔτῳς ὀνομάζεται τὸ πέλαγος, ὅπερ ῥέει μεταξὺ Ρόδου, Κύπρου ἐ Ἀσίας.

Εἰς τὸ Ἰκάριον πέλαγος εὐρίσκονται ἡ Χίος (τοπάλαι Μάκρης) ἔχουσα πόλεις τὴν Χίον ἐ τὸ Δελφίνιον ἐ πέριξ ἑαυτῆς πολλὰς νήσους, ἐξ ὧν αἱ περιφημότεραι εἶναι ἡ Οἰνῆσσα ἐ ἡ Σάμος. Ἐκ δὲ τῶν Σποράδων νησῶν εἶναι ἡ Ἰκαρία (Νικαρία), ἡ Πάτμος, πολλαὶ νῆσοι ὑπὸ τῆ ὀνόματι Ἀργεῖαι, ἡ Λάδη, αἱ

Φαρμακῦσαι, ἢ Καλύμνα (ἢ Καλύδνα) περίφημος διὰ τὸ μέλι, ἢ Κῶς μὲ τὴν πόλιν Ἀστυάλαιαν, ἢ Νίσυρος, ἢ ὁποία ἀριθμεῖται κατὰ τινὰς μὲν εἰς τὰς Κυκλάδας, καὶ κατ' ἄλλης εἰς τὰς Σποράδας, καὶ ἢ Σύμη μεταξύ Ρόδου καὶ Κύπρου.

Αἱ ἐν τῷ Καρπαθίῳ πελάγει ἀξιολογώτεραι νῆσοι εἰσὶν ἢ Κάρπαθος (παρ' Ὀμήρῳ Κράπαθος, νῦν Σκάραπαντο), ἢ Ρόδος, ἔχουσα τὸ ὄρος Ἀτάβυρον καὶ τὰς πόλεις Λίνδον (Λίνδος), Κάμιρον, Γάλυσον καὶ Ρόδον, καὶ πλησίον τὴν νῆσον Κορδυλῦσαν· ἢ Κύπρος (τοπᾶλαι Ἀκαμανθίς) κεῖται ἀντικεῖ τῆς αἰγιαλῆς τῆς Κιλικίας. Τὸ δυτικοβόρειον ἀκρωτ. ἦτον ὁ Ἀκάμας, καὶ ἔμακρὰν τέτρα αἱ πόλεις Ἀρσινόη καὶ Σόλοι, ἔπειτα τὸ ἀκρωτ. Κρόμμυον (νῦν Capo Coronchiette), ὁ λιμὴν Λάπαθος, καὶ ἡ πόλις Ἀφροδίσιον. Ἡ ἀνατολικὴ κορυφὴ ἦτο τὸ ὄρος Ὀλυμπος. Εἰς τὸ νότειον ἦτο τὸ ἀκρωτ. Δινάρετον (νῦν Capo di S. Andrea), ἡ πόλις Σαλαμίς (ἔπειτα Κωνσάντια ὀνομαθεῖσα, νῦν Φαμάγος) καὶ τὸ Κίτιον (Χίτι). Δυτικώτερον ἔκειτο ἢ Ἀμαθος (Λιμισόλ), τὸ νότειον ἀκρωτ. Κυριάς (Capo delle Gatte), ἢ Παλαιόπαθος καὶ Νεόπαθος (Πάφα), καὶ ἀρκτικῶς τὸ ἀκρωτ. Δρέπανον.

Ε'. Ἀναριθμητοὶ ἦσαν αἱ Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, ὅσαι συνεσάθησαν κατὰ διαφόρους καιροὺς εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς κόσμου. Ἐνταῦθα δὲ θέλῃσι σημειωθῆ αἱ ἐπισημότεραι, οἷον,

1. Αἱ ἀποικίαι τῆς μικρᾶς Ἀσίας, αἱ ὁποῖαι ἔπολλῶ ἕσπερον μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν Ἡρακλειδῶν εἰς τὴν Πελοπόννησον, τῷ 12. αἰῶνι π. Χ. γεννήσεως κατ' ὀλίγον συνεσάθησαν, αὐταὶ δὲ πάλιν ἑτέρας πολλὰς ἀποικίας συνέσθησαν. Αἱ ἐπισημότεραι ἦσαν αἱ τρεῖς ἀκόλουθοι.

α'. Οἱ Ἰῶνες, τῶν ὁποίων ἡ ἐπαρχία Ἰωνία